

การศึกษาทักษะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตรของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ขอนแก่นเขต 1*

A STUDY OF VISIONARY LEADERSHIP SKILLS BASED ON THE DUTIYAPĀPAṆIKA SUTTA OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHON KAEN 1

ปานพงษ์ นิลเขียว¹, สัมฤทธิ์ กางเพ็ง², และ พระครูวินัยธรรววุฒิ เตชธมโม³

Panupong Nilkhiao¹, Samrit Kangpeng², and Phrakhruwinaithon Worawuth Techathammo³

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding Author's Email: panupong.panubird@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร และ 2) เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วยการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 252 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่ายตามตารางของ Krejcie และ Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 รูป/คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการเพิ่มพลังอำนาจ และด้านการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตรประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

* Received 12 March 2026; Revised 20 March 2026; Accepted 1 April 2026

จักขุมา วิฐุโร และนิสสัยสัมปันโน โดยเน้นการมีวิสัยทัศน์ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากร เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและยั่งยืน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์, ทศตียปาปณิกสูตร, ผู้บริหารสถานศึกษา, การบริหารการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the visionary leadership of school administrators based on the Dutiyapāṇika Sutta, and 2) to propose guidelines for developing visionary leadership according to the Dutiyapāṇika Sutta. This study employed a mixed methods research design consisting of quantitative and qualitative approaches. The sample group included 252 school administrators, deputy administrators, and heads of departments under the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 1, selected by simple random sampling based on the Krejcie and Morgan table. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire. Quantitative data were analyzed using frequency, percentage, mean ($\bar{x}$), and standard deviation (S.D.). For the qualitative part, in-depth interviews were conducted with 12 key informants selected by purposive sampling, and the data were analyzed using content analysis.

The results revealed that: 1) the overall level of visionary leadership of school administrators based on the Dutiyapāṇika Sutta was at the highest level ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.41). When considering each aspect, creativity had the highest mean, followed by vision building, role modeling, empowerment, and teamwork, respectively. 2) The guidelines for developing visionary leadership according to the Dutiyapāṇika Sutta consisted of three key principles: Cakkhumā (having broad vision and foresight), Vidhūro (systematic and effective management ability), and Nissayasampanno (promoting participation and teamwork among personnel) in order to enhance effective and sustainable school administration.

Keywords: Visionary Leadership, Dutiyapāṇika Sutta, School Administrators, Educational Administration

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 ระบบการศึกษาทั่วโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล เศรษฐกิจฐานความรู้ และกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา เนื่องจากเป็นผู้กำหนดนโยบาย วางแผน และกำกับการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะ **ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership)** ซึ่งเป็นความสามารถของผู้นำในการมองเห็นอนาคตขององค์กร กำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรร่วมกันดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Northouse, 2018; Robbins & Judge, 2017; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) ภาวะผู้นำลักษณะนี้ยังช่วยส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรม และการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล (Fullan, 2014; สมบัติ ทองย้อย, 2561)

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์สามารถอธิบายได้ในมิติของหลักพุทธธรรม โดยเฉพาะ **หลักทศปปฏิบัติ** ซึ่งเป็นหลักธรรมที่กล่าวถึงคุณลักษณะของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจการ เปรียบเสมือนพ่อค้าที่มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ มองการณ์ไกล และวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ หลักธรรมดังกล่าวประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ **จักขุมา** หมายถึง ผู้มีปัญญามองการณ์ไกล สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และกำหนดทิศทางการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม **วิรูโ** หมายถึง ผู้มีความเชี่ยวชาญในการทำงาน มีความสามารถในการบริหารจัดการงานอย่างเป็นระบบ และ **นิสสยสัมปโน** หมายถึง ผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสร้างความร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักธรรมดังกล่าวจึงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำที่มีทั้งความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมควบคู่กัน (พรพิมล แก้วอ่อน และคณะ, 2564; บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารการศึกษาสมัยใหม่ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้นำเชิงจริยธรรมและการบริหารโดยยึดหลักมนุษยสัมพันธ์ (Hoy & Miskel, 2013)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดขอนแก่น โดยมีสถานศึกษาในสังกัดจำนวนมากและมีความหลากหลายของบริบททั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

และการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษา อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงาน พบว่ายังมีความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1, 2566) นอกจากนี้ งานวิจัยของนิลวรรณ ดงสิงห์ (2565) ยังพบว่า การประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีปาปนิกสูตรสามารถช่วยพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการงาน และการสร้างความร่วมมือในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร เพื่อศึกษาสภาพภาวะผู้นำและเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา การยกระดับคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาผู้นำทางการศึกษาที่มีทั้งความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
2. เพื่อเสนอแนวทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์หลักทฤษฎีปาปนิกสูตร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ด้วยสถิติแบบบรรยาย (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจำแนก จัดประเภทข้อมูล การตีความ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) และนำเสนอเป็นความเรียง เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ระยะที่ 1 การออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มงานทั้ง 4 กลุ่มงาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปีการศึกษา 2567 รวมทั้งสิ้น 731 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 252 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประเภทเครื่องมือ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับทักษะการบริหารตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended) มี 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับทักษะการบริหารตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา และ ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนวทางในทักษะการบริหารตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย (Questionnaire: แบบสอบถาม) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิดและปลายปิด ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เรื่องภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร 2) ศึกษารูปแบบและโครงสร้างแบบสอบถามงานวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร 3) ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม 4) นำแบบสอบถามนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและประเมิน คุณภาพของแบบสอบถามเพื่อหาค่า (IOC) 5) นำแบบสอบถามทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ (Alpha Coefficient) โดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอรับหนังสือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากศูนย์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ ขออนุญาตหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างท่านละ 1 ชุด พร้อมซองจดหมายที่ติดแสตมป์ถูกต้อง เพื่อให้แบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย โดยส่งไปทางไปรษณีย์และผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามเองบางส่วนและไปขอรับคืนเอง รวมทั้งสิ้นจำนวน 252 ชุด

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจัดกระทำข้อมูล โดยการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละชุด

3.4 นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์นำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยวิเคราะห์หาจำนวนและค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์หาระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎี ปาปณิกสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งโดยรวม และรายด้านตามวิธีการ ของ ลิเคิร์ท (Likert) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ และแปลผลได้ดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย และ 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะทักษะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปณิกสูตร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 5 ด้าน โดยวิเคราะห์หาจำนวนค่าความถี่และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

ระยะที่ 2 การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. กลุ่มเป้าหมาย (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ)

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักธรรม จำนวน 3 รูป/คน และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ เป็นที่ประจักษ์ จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 12 รูป/คน โดยผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ เป็นคำถามเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปณิกสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความร่วมมือจากรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น และนำหนังสือขอความร่วมมือไปให้กลุ่มเป้าหมาย (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ) จำนวน 12 คน ด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ข้อมูล โดยการนำแบบสัมภาษณ์ทักษะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปณิก

สูตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ไปสัมภาษณ์

3.2 สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ) ตอบแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจัดบันทึก อัดเสียงการสนทนา การสังเกต ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย (ผู้ให้ข้อมูล สำคัญ) จำนวน 12 คน แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของการจัดบันทึกและเสียงสนทนาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการจำแนก จัดประเภทข้อมูล การตีความ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) นำเสนอเป็นความเรียง เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย และจัดพิมพ์สรุปเนื้อหาโดยภาพรวม

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ทักษะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยภาพรวมและรายด้าน ปรากฏตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน (n = 252)

ทักษะการบริหาร ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ทักษะด้านการสร้างวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร	4.64	0.58	มากที่สุด	2
2. ทักษะด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร	4.63	0.57	มากที่สุด	3
3. ทักษะด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร	4.65	0.57	มากที่สุด	1
4. ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร	4.60	0.57	มากที่สุด	5
5. ทักษะการเพิ่มพลังอำนาจตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร	4.62	0.58	มากที่สุด	4
โดยภาพรวม	4.63	0.58	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.2 ทักษะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิคุสตร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.63), (S.D.=0.58) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ตามหลักทฤษฎีปาปนิคุสตร มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.65), (S.D.=0.58) รองลงมาคือด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ตามหลักทฤษฎีปาปนิคุสตร มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.64), (S.D.=0.58) รองลงมาคือด้าน การเป็นแบบอย่างที่ดี ตามหลักทฤษฎีปาปนิคุสตร มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.63), (S.D.=0.57) และด้านการเพิ่มพลังอำนาจ ตามหลักทฤษฎีปาปนิคุสตร มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.62), (S.D.=0.57) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ตามหลักทฤษฎีปาปนิคุสตร มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.60), (S.D.=0.57)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิคุสตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นแนวทางพัฒนา ดังนี้

1. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักจักษุมา (เก่งคิด) ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารควรมีปัญญาและความรอบรู้ สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและเข้าใจบริบทด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และนโยบายการศึกษา เพื่อนำมากำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ควรใช้ข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินเป็นฐานในการตัดสินใจ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อนวัตกรรมและการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21

2. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักกวีวิโร (เก่งงาน) ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างรอบด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการทำงาน นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีความขยัน อดทน รับผิดชอบ และมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักนิสสัยสัมปันโน (เก่งคน) ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร โดยมีคุณธรรม เมตตา และความยุติธรรม เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและความสุข

4. ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักทุติยปาปณิกสูตรผลการศึกษพบว่า ผู้บริหารควรบูรณาการหลักทุติยปาปณิกสูตรในการบริหารสถานศึกษาอย่างสมดุล โดยพัฒนาตนเองให้มีความสามารถด้านการคิด การปฏิบัติงาน และการบริหารคน ควบคู่กับการยึดมั่นในคุณธรรม นอกจากนี้ควรวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและทักษะในศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้สรุป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามทุติยปาปณิกสูตร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

แนวทางการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทุติยปาปณิกสูตร	วิธีดำเนินการ/กิจกรรม
1. ด้านการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักจักขุมา (เก่งคิด)	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้และวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถวิเคราะห์บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และนโยบายการศึกษา เพื่อนำมากำหนดทิศทางและกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศ ผลการประเมิน และงานวิจัยเป็นฐานในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาโรงเรียนระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน และสามารถคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง
2. ด้านการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักวิรูโร (เก่งงาน)	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการบริหารจัดการงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผน การจัดองค์กร การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมทางการบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดความซ้ำซ้อน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการลงมือปฏิบัติงานอย่างจริงจัง
3. ด้านการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักนิสสยสัมปันโน (เก่งคน)	ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สร้างความสัมพันธ์อันดีภายในองค์กร มีภาวะผู้นำเชิงคุณธรรม ยึดหลักเมตตา ความยุติธรรม และความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพ

แนวทางการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร	วิธีดำเนินการ/กิจกรรม
	ของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความสุขและประสิทธิผล
4. ข้อเสนอแนะเชิงองค์รวมตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร	ผู้บริหารสถานศึกษาควรบูรณาการหลักจักขุมา วิรูโร และนิสสัยสัมปันโนในการบริหารอย่างสมดุล พัฒนาตนเองให้เป็นผู้บริหารที่มีทั้งความคิดเชิงกลยุทธ์ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และทักษะการบริหารคน ควบคู่กับการยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ชุมชน และสังคม ทั้งนี้ หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนการพัฒนาผู้บริหารอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและความยั่งยืนของสถานศึกษา

อภิปรายผล

1 สภาพทักษะการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมสภาพทักษะการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการเพิ่มพลังอำนาจ แม้ว่าจะยังอยู่ในระดับมากที่สุดก็ตาม ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาและการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ในยุคการศึกษาศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ นิลาวรรณ ดงสิงห์ (2565) ที่พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยี การตัดสินใจ การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีม เพื่อให้สามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพิมล แก้วอ่อน และคณะ (2564) ที่ศึกษาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า สภาพทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และแนวทางการพัฒนาผู้บริหารควรประกอบด้วย การมองการณ์ไกล (จักขุมา) ความเชี่ยวชาญในการทำงาน (วิรูโร) และความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ (นิสสัยสัมปันโน) เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสิทธิภาพในการบริหารองค์กรทางการศึกษา

๒ แนวทางการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักทฤษฎีปาปนิสตร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ตามหลักทฤษฎีปาปนิสตร สามารถอธิบายได้ 3 ประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1) ด้านจักษุมหา (เก่งคิด) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรอบรู้และวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถวิเคราะห์บริบทการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เทคโนโลยี และนโยบายการศึกษา เพื่อนำมากำหนดทิศทางและกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินเป็นฐานในการตัดสินใจ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารการศึกษาสมัยใหม่ที่เน้น การบริหารโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Data-Driven Management) และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ที่ระบุว่าผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ สามารถวิเคราะห์บริบทและใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจทางการบริหาร รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อีระ รุ่งเรือง (2562) ที่พบว่าการบริหารโดยใช้ข้อมูลและงานวิจัยเป็นฐานช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) ด้านวิธูโร (เก่งงาน) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการบริหารจัดการงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน การจัดองค์กร การกำกับติดตาม และการประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อนของการทำงาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สมบัติ ทองย้อย (2561) ที่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการงานควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา สุขแจ่ม (2563) ที่ชี้ว่าผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่น รับผิดชอบ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน จะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษาและแรงจูงใจของบุคลากร 3) ด้านนิสสัยสัมพันธ์ (เก่งคน) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยยึดหลักคุณธรรม เมตตา และความยุติธรรม เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ที่ระบุว่าการบริหารโดยยึดหลักมนุษยสัมพันธ์และภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี และเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรทางการศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2561) ที่ชี้ว่าการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการบริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

๑. แนวทางเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้แนวคิดดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย การนำผลการวิจัยไปใช้ และการวิจัยในอนาคต ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาทักษะการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ โดยบูรณาการหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร ได้แก่ จักขุมา (วิสัยทัศน์) วิธโร (ความรู้ความสามารถ) และ นิสสัยสัมปโน (มนุษยสัมพันธ์) เป็นกรอบแนวคิดหลักในการบริหารงานสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารมีทิศทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี

๒. หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะด้านการสร้างวิสัยทัศน์ การเป็นแบบอย่างที่ดี การมีความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม การเพิ่มพลังอำนาจ ตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร

๓. ควรกำหนดนโยบายในการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน การมีส่วนร่วม และความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้เรียน และชุมชน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารในระยะยาว

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะการเสริมสร้างวิสัยทัศน์ในการบริหารงานให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

๒. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจ

๔. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มความคล่องตัว ความโปร่งใส และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

๕. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีระบบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาทักษะการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักทฤษฎีปาปนิกุสตรในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานอื่นหรือในระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัย

๒. ควรศึกษารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักทฤษฎีปาปนิกุสตรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา

๓. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามหลักทฤษฎีปาปนิกุสตร กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหรือคุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวม

เอกสารอ้างอิง

ธีระ รุ่งเรือง. (2562). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. วารสารการบริหารการศึกษา, 15(2), 45–56.

นิลารวรรณ ดงสิงห์. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ตามหลักทฤษฎีปาปนิกุสตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. วารสารการบริหารการศึกษา, 18(1), 112–124.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรพิมล แก้วอ่อน และคณะ. (2564). ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียน. วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา, 12(2), 85–98.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2561). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ ทองย้อย. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. วารสารครุศาสตร์, 46(3), 67–78.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. (2566). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. ขอนแก่น: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). แนวโน้มการจัดการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุพัตรา สุขแจ่ม. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน. วารสารการบริหารการศึกษา, 16(1), 59–72.
- Fullan, M. (2014). The principal: Three keys to maximizing impact. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2013). Educational administration: Theory, research, and practice (9th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Northouse, P. G. (2018). Leadership: Theory and practice (8th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Robbins, S. P., & Judge, T. A. (2017). Organizational behavior (17th ed.). Boston, MA: Pearson.